

Varteig Menighetsblad

Nr. 2

Februar 1974

2. årg.

Ungdommelig 90 åring, til lykke!

I det Varteig Kr. Ungdomsforening jubilerer lar vi stifteren av foreningen tre fram gjennom «series pastorum» i kallsboken for Varteig:

«JENS JONAS ELSTRAND JANSEN 1883—90, Sønn af Lensmand J. i Skjeberg, født 1844, theol. cand. 1868 med laud. til theor. og prakt. Eksamen, 1869—72 Lærer ved forskjellige Skoler i Kristiania, deribl. en Stund paa Krigsskolen som Vikar, og Tidl. Redaktør af «Børnes Blad». 1873 pers. Kpl. til Skjeberg hos Wille. Bestyrede 1875 (1½ Maaned) og 1876 (5 Mndr.) Sarpsborgs Sogneprestembede (under Balckens Fravær paa Storthinget) og i 1877 (5 Mndr.)

Kongsberg Sogneprestembede. — 1883 Sogneprest til Varteig. Gift m. Jenny Therese Schroeter, Datter af Skibskapt. S. i Drammen. — Har i den theol. Litteratur skrevet: «Det kirkelige Embede i den apostoliske Tid». (theol. Tidsskr. 1878), «Konfirmationen» 1881, og «Kristendom og Videnskab» 1883, samt nogle Smaaartikler. — 1885: Formand i Borgesyssel Pastoralforening. Forfattede i 1886 nærværende Kaldsbog.» — Så langt J. J. Jansen selv. Tydelig nok har hans ettermann i Varteig, Lars Peter Gill, tilføyet følgende om Jansen: «Fremdeles udgivet 1891: 11 Hverdagsprædikener. 1892:

Forts. side 4

HVA MED VÅR TRO?

Troen er et hovedbegrep i kristendom og kristenliv. — «TRO PÅ DEN HERRI JESUS, så skal du bli frelst, du og ditt hus», slik lod Paulus' sterke, trøsterike svar til fangevokteren i Filippi, som skjelvende falt ned for Paulus og Silas og spurte: «Herre! hva skal jeg gjøre for å bli frelst?» — Og Jesus har selv sagt klart fra EN gang for alle: «Så høyt har Gud elsket verden at han ga sin sønn den enbårne for at hver den som TROR PÅ HAM, ikke skal fortapes, men ha evig liv». — Vegen til frelse for oss i liv og død, er å TRO PÅ JESUS. Han er troens bergfaste, urokkelige grunn, ja ennå mer: «troens opphavsmann og fullender». — Det primære her er ikke VÅR TRO, men HAN som vår tro er rettet mot og grunnnet på.

I vår høymesse bekjenner vi vår tro på den treenige Gud, Far, Sønn og — Hellige Ånd. Tror vi også fullt og fast. — Enn når

vi settes på hard prøve? — Jesu disipler synes ikke riktig å ha holdt mål under storm og svære bølger på Genesarets sjø. I hvert fall fikk de dette spørsmål av Jesus: «Hvorfor er dere redde, dere lite troende?» De ble kalt *lite troende*. — Det ville vel helst ikke vært bedre med oss under fare for livets forlis.

Men vi merker oss at de vendte seg til Jesus i sin nød og hjelpeløshet: «Herre frels! Vi går under.» — Tenk at de — at vi — kan glemme at det er Allmaktens Herre vi har med å gjøre! Hva ingen annen i verden kan eller vil, DET BÅDE KAN OG VIL HAN.

Gud, hjelpe oss til ikke å tillegge den Allmektige bare menneskelig makt og mulighet! — «O Jesus Krist, forek meg troen!»

T. T.

Varteig Kristelige Ungdomsforening 90 år

5. februar i 1884 var en del eldre og yngre menn i Varteig menighet samlet i skolelokalet på Brunnsby for å ta under overveielse stiftelse av en «ynglingeforening».

Det var daværende sokneprest Jens Jonas Elstrand Jansen som hadde oppfordret til å ta dette skritt. Jansen var en framsynt mann — og hadde spesielt et godt øye til kristelig virksomhet blant den yngre generasjon.

Ungdomsforeningen er da også en av de aller eldste i Østfold, og faktisk eldre enn forbundet.

Det første «bestyrelsesmøte» ble holdt på Brunnsby 11. februar og til foreningens første formann ble valgt soknepresten.

Ganske snart — utpå vårparten — ble biblioteket åpnet i ungdomsforeningens regi, og dette tiltaket ble populært.

Omtrent samtidig ble det også fattet beslutning om å opprette en sangforening med Gunerius Furuholmen og O. Tonning som ledere.

På høsten utkom første nummer av det håndskrevne bladet «Ynglingen». Alt fra første stund ble det også anskaffet en spørsmålskasse som med tiden inneholdt spørsmål av alle slag.

Allerede på høsten 1885 ble det tatt til overveielse å bygge et lokale for foreningen. Saken hadde nok vært oppe før, men det var først i 1885 at man begynte å diskutere tomtespørsmålet. Men det gikk ikke så fort å få eget lokale, mye fordi det samtidig var planer oppe om et banklokale.

I 1891 var man imidlertid kommet så langt at «der henstilles til foreningens medlem-

VARTEIG MENIGHETSBLAD

Utgis av Varteig menighetsråd
ved en redaksjonskomite.

Utkommer med 10 nummer i året

Trykt i Centraltrykkeriet, Sarpsborg

mer å samle 5 øres bidrag til et vordende lokale for Ynglingeforeningen.»

Året etter ble det valgt byggekomite, og 0. september 1893 ble det nye lokalet Breidablikk innviet. Det ble for anledningen holdt ikke mindre enn 11 taler.

Senere er lillesal og kjøkken bygget til. Dette skjedde i 1912 og innviet 22. oktober. For et par år siden ble det gamle kjøkkenet gjort om til garderobe. Det er også kommet opp nye uthus de senere årene, og dessuten er det blitt en flott parkeringsplass i forbindelse med at den nye veien kirken—Sikkeland kom.

Selv om foreningen fra begynnelsen av egentlig var tenkt kun for menn, ble det på årsmøtet i 1890 etter forslag fra presten vedtatt mot to stemmer at «der nedsettes en komite for å ta under overveielse hvorvidt Varteig Ynglingeforening bør forandres til ungdomsforening». Dette ble vedtatt, og året etter sees det at foreningens avis forandret navnet til «Ungdommens Røst».

Det er naturlig at man ved et slikt jubileum ser litt på foreningens virke. Det er ingen tvil om at Varteig kr. Ungdomsforening har betydd mye for bygdas ungdom.

Sokneprest Jansen understreket ved stiftelsen viktigheten av at en forening på kristelig grunn kan støtte mange unge i de år fristelsene er størst for å glemme Gud og hans vilje. Dette skulle være mer aktuelt i dag, enn for 90 år siden.

Det er da også blitt en markant tendens at ungdomsforeningens virke er gått mer over til å virke blant ren ungdom. Foreningens ungdomskvelder er et rikt tilbud til Varteigs unge. Det utelukker imidlertid ik-

ke at eldre medlemmer kan være med i ungdomsforeningen.

*

90 års jubileet vil bli markert med jubileumsfest på Breidablikk søndag 17. februar. Der vil Varteig Menighetskor sammen med en del eldre sangere synge kantate som Guernerius Furuholmen skrev til ungdomsforeningens 50 jubileum.

*

Styret i jubileumsåret: Form.: Elisabeth Sælid, nestform.: Knut Bøe, kasserer: Inger Bråthen, sekretær: Harald Bøe og styremedlemmer: Tor Olsen og Ruth Ringstad.

Oistein Bøe.

NORSK LUTHERSK MISJONSSAMBAND

har virkeuke ved Olav Bekkhus i tiden 5. til 10. mars.

De tre første møtene på «Furulund» og de tre siste på Høgheim, då det på søndag er årsmøte.

Det blir sang og musikk hver kveld, og møtene begynner på hverdagene kl. 19.30, på søndag kl. 18.30. Vi takker for året som har gått og ønsker vårt lag må få være til velsignelse både på misjonsmarken og her hjemme i det nye år.

«Nå har du dagen, og bruk den rett, ver tru på plassen der du er sett! for reknskap eingong me giva må, og Herren vil på vårt dagsverk sjå.»

J. B.

BILELDAGEN 1974

I likhet med foregående år, innbyr Stifts-komitéen også i år til årsmøte og bibelkveld for hele det arbeidsdistrikt som tilsværer Borg bispedømme, på Bibelens Dag, såmanns-søndagen 17. februar. Arrangementet bli denne gang lagt til Askim kirke og starter kl. 18.00. Hovedtaler blir sokneprest John Røstad, og lokale krefter fra forskjellige kirkesamfunn deltar.

SLEKTERS GANG

Døpte:

16/12-73: Kai Roger Odden.

26/12-73: Kai Sigbjørn Rød og Espen Andersens.

6/1-74: Inger Elisabeth Løvstad.

Vigde:

12/1-74: Hans Olav Bergerud og Eldbjørg Hereide.

Døde:

4/12-73: Jens Roar Bergsland.

22/12-73: Margit Askersby.

3/1-74: Ole Severin Thoreby.

16/1-74: Anna Bergerud.

LITT ÅRSSTATISTIKK 1973:

Prestens virke:

56 gudstjenester, 120 møter, 19 off. styremøter, 250 sykebesøk, 26 husbesøk, 25 anstalt-(Aldershj.)besøk, 3 skolebesøk.

Fra fødselsregister og kirkebok:

Fødte: 19, hvorav 1 u. e., døpte: 23, konfirmerte: 37, ekteskap: 8, nattverdgjester ved gudstjenester: 881, ved soknebud: 51, tilsammen 932, av disse 496 kvinner og 436 menn. Jordfestede: 10.

Innkommet ved offer og kollekt i menighet: **kr. 17 151.61**. Her ikke medregnet det som kom inn ved kollekter under «fellesmøtene».

GUDSTJENESTER:

Søndag 3. febr.:

4. s. e. Kr. åpenb.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Torset. Offer til Varteig Kr. Ungdomsforening.

Søndag 10. febr.:

Søndag septuages.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Torset. Nattverd. Kl. 9.30: søndagsskole.

Søndag 17. febr.:

Søndag seksages.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Torset. Offer til Bibelselskapet.

Søndag 24. febr.:

Fastelavns søndag.

Høgheim bedehus kl. 11: Gudstjenstlig møte ved Torset.

Forts. fra side 1

Liv i Gud, 1893: Hvor meget tror vi? — Om Barnedaaben — Personlig Kristendom — Gudstjenesten i Herrens Hus (Traktat) — 1894: Hvorledes bør der prædikes? 1896: Fra Hjertets Verden. 1899: Troens Suverenitet. — Det store Spørgsmaal. 1900: Samaritanerinden. De Vakte — Studentetrakter — 1901: Søg Gud! 1904: Postillen: «Plads for Jesus». 1906: Forkyndelsen. — 1909: «Oplevet og tænkt». — Så langt sokneprest Gill. — I margen er skrevet: «Lensmand M. Larsen har 1913 utgivet: Mindblade om J. J. Jansen» — Og endelig er tilføyet om ham: «Død af Hjerteslag under Sommerophold i Ringebu 1. Aug. 1912. Tog 1898 Avsked som Sogneprest til Røken, hvilken han kom fra Varteig.»

En sånn imponerende åndelig kapasitet skulle nok som foreningsstifter og formann gi inspirasjon og fremtidig forpliktelse til etterfølgende ledere og medlemmer i Varteig Kr. Ungdomsforening.

T. T.